

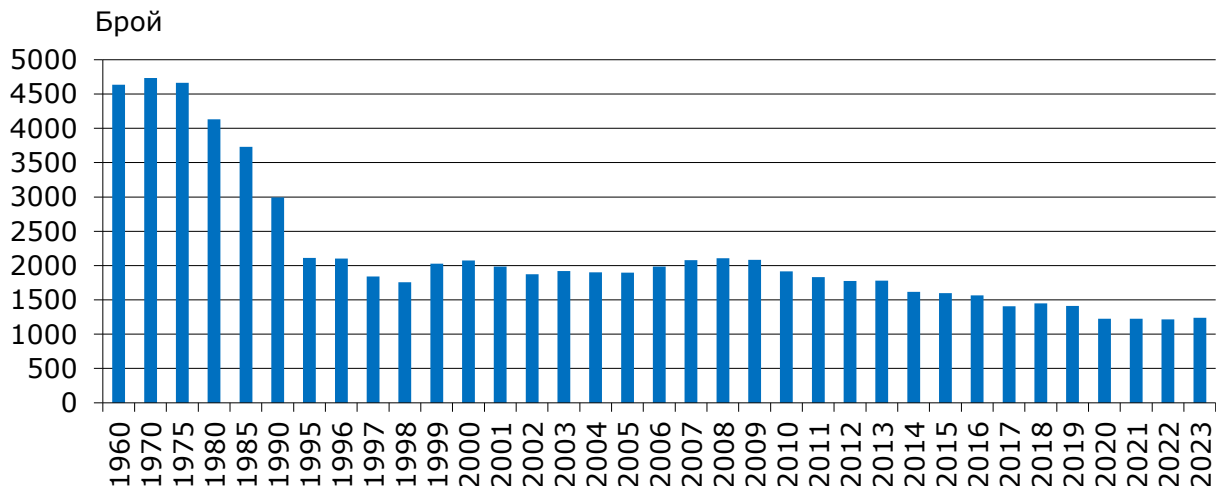

Териториално статистическо бюро - Североизток
Отдел „Статистически изследвания - Шумен“

РАЖДАЕМОСТ В ОБЛАСТ ШУМЕН ПРЕЗ 2023 ГОДИНА

През 2023 г. в област Шумен са регистрирани 1 243 родени деца, като от тях **1 237 (99.5%) са живородени**. В сравнение с предходната година броят на живородените се увеличава с 22 деца, или с 1.8%.

Фиг. 1. Живородени деца през периода 1960 - 2023 година

Коефициентът на обща раждаемост¹ в област Шумен през 2023 г. е 8.3‰, при 8.9‰ средно за страната и се повишава с 0.2‰ спрямо 2022 година.

Броят на живородените момчета (642) е с 47 по-голям от този на живородените момичета (595), или на 1 000 живородени момчета се падат 927 момичета.

В градовете и селата живородени са съответно 703 и 534 деца, а коефициентът на раждаемост е 7.5‰ в градовете и 9.5‰ в селата на областта. През 2022 г. тези коефициенти са били съответно 7.8 и 8.4‰.

В регионален аспект най-висока е раждаемостта в областите Сливен - 12.5‰, София (столица), Ямбол - по 9.9‰, и Пловдив - 9.7‰. В двадесет и една области раждаемостта е по-ниска от средната за страната, като най-ниски стойности се наблюдават в областите Смолян - 5.1‰, Перник - 6.4‰, и Габрово - 6.8‰.

¹ Брой живородени деца на 1 000 души от средногодишния брой на населението през годината.

Раждаемост в област Шумен през 2023 година

Област Шумен, област Плевен и област Търговище (с коефициенти 8.3‰) делят тринадесето място сред 28-те области в страната, подредени по низходящ ред.

Сред общините в област Шумен, с най-висока раждаемост са Каолиново (13.3‰) и Никола Козлево (12.3‰), а с най-ниска раждаемост са общините Венец - 7.2‰, и Велики Преслав - 7.4‰.

Коефициентът на раждаемост общо за ЕС-27 през 2022 г. е 8.7‰ по данни на Евростат. Най-високо равнище на раждаемост сред държавите - членки на ЕС, има Кипър - 11.2‰, следват Франция - 10.7‰, Ирландия - 10.5‰, и Швеция - 10.0‰. С най-нисък коефициент на раждаемост в Европейския съюз е Италия - 6.7‰.

Броят на жените във фертилна възраст (15 - 49 навършени години), или размерът на родилните контингенти и тяхната плодовитост, оказва съществено влияние върху равнището на раждаемостта и определя характера на възпроизводството на населението.

Броят на жените във фертилна възраст в област Шумен към 31.12.2023 г. е 27.6 хиляди, като спрямо предходната година той намалява с 0.3 хиляди.

Съществено значение за намалението на раждаемостта оказват и измененията във възрастовата структура на родилните контингенти. През 2023 г. в област Шумен 76.6% от живоражданията се осъществяват от жените на възраст от 20 до 34 години вкл., които през 2023 г. са 9.5 хил., и са намалели спрямо 2022 г. с 1.9%. Броят на жените в тази възрастова група намалява основно поради по-малкия брой момичета, които влизат във фертилна възраст и емиграционните процеси.

През 2023 г. в област Шумен броят на живородените деца, родени от майки под 18 години е 34. Живородените деца от жени на възраст над 40 години са 35.

Тоталният коефициент на плодовитост¹ е един от основните показатели, характеризиращи плодовитостта на жените. **През 2023 г. средният брой живородени деца от една жена в област Шумен е 1.87, при 1.81 за страната.** В градовете този показател е 1.62, а в селата - 2.28. През 2022 г. тоталният коефициент на плодовитост в област Шумен е бил 1.82 деца.

Средната възраст на жените при раждане на първо дете в област Шумен през 2023 г. е 26.5 години, при 26.0 години през 2022 година. В регионален аспект средната възраст при раждане на първо дете варира от 22.2 години за област Сливен до 30.8 години за област София (столица).

---

¹ Среден брой живородени деца, които би родила една жена през целия си фертилен период съобразно повъзрастовата плодовитост през отчетната година.

Тоталният коефициент на плодовитост, изчислен въз основа на фертилният контингент жени, който обхваща жените на възраст 15 - 49 навършени години е преизчислен към 9.05.2024 година.

Раждаемост в област Шумен през 2023 година

През 2023 г. са регистрирани 18 случая на многоплодни раждания, като при 17 от тях са родени по две деца, а в един случай са родени три деца.

През 2023 г. броят на извънбрачните раждания в област Шумен е 685, или 55.1% от всички раждания. В регионален аспект най-висок е относителният дял на извънбрачните раждания в областите Ловеч (77.8%), Враца (77.6%) и Видин (75.2%). Този дял е под 50.0% в четири области на страната - Кърджали (35.9%), Разград (45.1%), Благоевград (48.8 %) и Силистра (49.4%).

Методологични бележки

Броят и структурите на населението към края на всяка година се изчисляват на базата на данните от предходната година и данните за естественото и механичното движение на населението през текущата година.

При изчисляване на демографските показатели се използва съвкупността на средногодишното население. Средногодишният брой на населението е средна аритметична величина от изчисленото население към края на предходната и края на отчетната година.

Източник на данните за броя и структурите на населението е Статистическият регистър на населението, поддържан от Националния статистически институт. Източник на данните за естественото и механичното движение на населението (раждания, умирация, бракове, разводи, вътрешна миграция) е Единната система за гражданска регистрация и административно обслужване на населението. Те се регистрират чрез документите образци ЕСГРАОН - ТДС: съобщение за раждане, съобщение за сключен граждански брак, съобщение за прекратен граждански брак, съобщение за смърт и адресна карта за промяна на настоящ адрес.

Данните за броя на населението и за настъпилите демографски събития в териториален разрез са представени според административно-териториалното устройство на страната към 31.12. на съответната година (населени места, общини, области) и статистически райони по настоящ адрес. Това е адресът, който отговаря на документално заявеното местоживееене на лицето.

Възрастта на населението в края на годината е изчислена към 31.12. в навършени години. Възрастта на лицата при настъпване на демографско събитие се изчислява в навършени години въз основа на датата на раждане и датата на съответното събитие, т.е. възрастта, която лицата са достигнали при настъпване на събитието.